

2021/2170(INI)

4.3.2022

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по правата на жените и равенството между половете

относно бедността сред жените в Европа
(2021/2170(INI))

Докладчик по становище (*): Драгош Пъслару

(*): Процедура с асоциирани комисии – член 57 от Правилника за дейността

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правата на жените и равенството между половете да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- А. като има предвид, че изкореняването на бедността е един от приоритетите на ЕС, залегнал в член 3 от Договора на Европейския съюз и член 34 от Хартата на основните права на Европейския съюз и представлява водеща цел на плана за действие по Европейския стълб на социалните права (ЕССП), като отразява ангажимента на ЕС за борба с бедността в неговите политики;
- Б. като има предвид, че равенството и недискриминацията са сред основополагащите ценности на Европейския съюз, както е изразено в Договора за Европейския съюз и Хартата на основните права на Европейския съюз; като има предвид, че равенството между мъжете и жените е приоритет на ЕС и е включено във всички политики на равнище ЕС и на национално равнище; като има предвид, че през 2019 г. в ЕС близо 91,3 милиона души са били изложени на риск от бедност или социално изключване (ИРБИ); като има предвид, че ЕС не постигна целта си за 2020 г. за намаляване на ИРБИ с най-малко 20 милиона; като има предвид, че една от новите водещи цели на ЕС е намаляването на ИРБИ с най-малко 15 милиона до 2030 г.;
- В. като има предвид, че според Евростат рискът от бедност и социално изключване в ЕС през 2020 г. беше по-висок за жените, отколкото за мъжете, засягайки 51,4 милиона жени (22,9%) в сравнение с 45 милиона мъже (20,9%)¹; като има предвид, че това се дължи преди всичко на неравенството между половете и дискриминацията, включително на пазара на труда, изпитвани през целия живот; като има предвид, че равнището на бедност сред работещите жени би могло да спадне, ако жените получаваха еднакво заплащане с мъжете;
- Г. като има предвид, че жените от по-уязвими групи, като например младите жени, жените с увреждания, жените с мигрантски произход, жените от ромски произход, жените от религиозни или етнически малцинства, както и LBTQI + жените са изправени пред допълнителни и пресичащи се форми на дискриминация при достъпа до образование, здравеопазване, заетост и социални услуги и следователно са изложени на по-висок риск от бедност;
- Д. като има предвид, че интегрирането на принципа на равенство между половете е важен инструмент за интеграцията на равенството между половете в политиките на ЕС, свързани с пазара на труда, и в социалните политики с цел насърчаване на равните възможности и борба с всички форми на дискриминация спрямо жените;
- Е. като има предвид, че в ЕС и държавите членки все още няма достатъчно чувствителни по отношение на пола данни относно бедността, което

¹ Евростат. Условията на живот в Европа, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Living_conditions_in_Europe_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=544210

възпрепятства анализа и процеса на вземане на решения на всички равнища;

- Ж. като има предвид, че по отношение на данните за бедността в единицата за статистическо домакинство бедността се определя в рамките на домакинството и не се отчитат неравенствата между половете при вътрешното разпределение на ресурсите, което затруднява получаването на надеждни групирани по полов признак данни;
- З. като има предвид, че кризата с COVID-19 обостри съществуващите неравенства, оказва сериозно въздействие върху трудовите доходи и благосъстоянието, утежни положението на хората, живеещи в бедност, и възпира подобренията сред ИРБИ; като има предвид, че мерките за подкрепа, като например работата на непълно работно време или подобни схеми, смекчиха донякъде отрицателните последици от кризата в краткосрочен план; като има предвид, че тежестта на пандемията ще бъде понесена непропорционално от нископлатените работници, което ще увеличи бедността и неравенството в цяла Европа; като има предвид, че все още не са известни цялостните икономически, трудови и социални последици от пандемията; като има предвид, че интегрирането на равенството между половете във всички аспекти на реакцията на COVID-19 трябва да бъде напълно приложено, за да се гарантира равенството между половете и да се подкрепи възстановяването за най-уязвимите жени;
- И. като има предвид, че пандемията от COVID-19 и свързаната с нея икономическа криза се отразиха по различен начин на жените в сравнение с мъжете в Съюза и като има предвид, че последиците от нея излагат на опасност постигнатия през последните десетилетия напредък по отношение на намаляването на бедността и неравенствата между половете в държавите членки; като има предвид, че според Европейския институт за равенство между половете (EIGE) младите жени бяха непропорционално засегнати от пандемията от COVID-19, довела до спад в заетостта сред младите жени с над 10% в сравнение с общото равнище на безработица от 2,4%; като има предвид, че пандемията засегна непропорционално жените в социално-икономическата сфера, задълбочи съществуващата дискриминация и доведе до още повече неравенства между жените и мъжете на пазара на труда; като има предвид, че повече жени, отколкото мъже загубиха работните си места поради пандемията от COVID-19²; като има предвид, че според Eurofound нископлатените работещи жени бяха засегнати най-силно от загубата на работни места по време на пандемията от COVID-19 и имаше по-голяма вероятност да бъдат съкратени³; като има предвид, че вероятността да загубят работните си места вследствие на пандемията беше най-голяма за младите жени на възраст 18 – 34 години (11% в сравнение с 9% за младите мъже)⁴; като има предвид, че повече жени, отколкото мъже намалиха работното си време, за да осигурят непрекъснати грижи за децата и членовете на семейството в нужда; като има предвид, че кризата, предизвикана от COVID-19, увеличи обема на неплатения домакински труд и грижите за децата, които бяха поети най-вече от

² https://www.ilo.org/global/about-the-ilo/newsroom/news/WCMS_813449/lang--en/index.htm
<https://news.un.org/en/story/2021/07/1096102>

³ Eurofound, *COVID-19: Последици за заетостта и трудовия живот*, поредица относно COVID-19, Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г.

⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef20068en.pdf

жените, като създаде двойна тежест за работещите майки; като има предвид, че жените са в по-голям риск от заразяване с COVID-19 поради прекомерно високия им дял във професии на първа линия и такива изложени на по-голям риск;

- Й. като има предвид, че неравенствата ще продължат да се увеличават; като има предвид, че въздействието на кризата в средносрочен план ще зависи от степента на приобщаване при възстановяването; като има предвид, че политиките за социална закрила са жизненоважни елементи на националните стратегии за развитие, които имат за цел намаляване на бедността и уязвимостта през целия жизнен цикъл и за подкрепа на приобщаващия и устойчив растеж; като има предвид, че възстановяването трябва да включва целеви стратегии за подкрепа на жените от най-уязвимите и маргинализирани групи в нашите общества, за да може никой да не бъде изоставен;
- К. като има предвид, че жените са свръхпредставени в нестандартните форми на заетост, включително работата на непълно работно време, и често работят в несигурни, недостатъчно платени или подценени сектори сред работниците на първа линия в секторите, които са най-силно засегнати от пандемията; като има предвид, че най-големият ръст в женската заетост през последното десетилетие беше отбелязан при работните места, в които преобладават жени, и тези, които вече са заети предимно от жени, включително в сектора на здравеопазването; като има предвид, че 76% от работната сила в секторите на здравеопазването и грижите са жени⁵; като има предвид, че проучването на Eurofound показва, че въпреки намаляването на разликите в заетостта между мъжете и жените, представителството на половете на работните места не става по-смесено и че делът на заетостта в ЕС на работни места със смесено представителство на половете (където делът на никой от половете не е над 60%) е спаднал от 27% на 18% в периода между 1998 г. и 2019 г.⁶; като има предвид, че сред упражняващите професии, които позволяват дистанционна работа, жените са повече от мъжете; като има предвид, че семействата са крайгълният камък на нашето общество, което изисква баланс между професионалния и личния живот;
- Л. като има предвид, че жените са свръхпредставени сред лицата, полагащи неформални грижи, които се отказват от работните си места и полагат грижи за възрастни роднини или роднини с увреждания; като има предвид, че в много държави членки жените не получават подходяща подкрепа от органите и от системите за социално осигуряване, като по този начин биват изложени на по-голям риск от бедност и социално изключване;
- М. като има предвид, че дискриминацията в ЕС по отношение на заплащането, неравномерната тежест на неплатените грижи и домашен труд, дискриминацията при достъпа до пазара на труда, ниското заплащане и слабите перспективи за кариера са пречки пред постигането на равна икономическа независимост за жените и мъжете и могат да доведат до по-висок риск от бедност и социално

⁵ <https://eige.europa.eu/covid-19-and-gender-equality/essential-workers>

⁶ Eurofound и Съвместен изследователски център на Европейската комисия (2021 г.), *European Jobs Monitor 2021: Gender gaps and employment structure* (Европейски наблюдател на заетостта за 2021 г.: Неравенство между половете и структура на заетостта), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г.

изключване за жените, както и до по-големи различия между половете по отношение на заплащането и пенсиите; като има предвид, че бедността повишава риска от насилие над жените; като има предвид, че жените, изправени пред риск от бедност, са по-уязвими и че насилието повишава риска от социално изключване; като има предвид, че недискриминационното заплащане е от съществено значение за жените; като има предвид, че икономическото овластяване на жените е от ключово значение за постигане на равенство между половете и за борба с бедността сред жените;

- Н. като има предвид, че общото равнище на заетост сред жените е с почти 12% по-ниско от това сред мъжете и че една трета от жените, които са заети, работят на непълно работно време в сравнение с 8% от работещите мъже; като има предвид, че една пета от живеещите в бедност жени не са активни на пазара на труда поради отговорности, свързани с полагане на грижи или с домашни задължения⁷; като има предвид, че участието на жените на пазара на труда се повиши през последните няколко десетилетия, но все още съществуват няколко области на неравенство между половете; като има предвид, че по-малко жени, отколкото мъже, са заети на пълно работно време (48% от жените в сравнение с 64% от мъжете) и че жените от маргинализираните групи са изключени дори в още по-голяма степен от заетостта на пълно работно време⁸; като има предвид, че едва 20,7% от жените с увреждания и 28,6% от мъжете с увреждания са заети на пълно работно време;
- О. като има предвид, че през 2019 г. брутното почасово възнаграждение на жените беше средно с 14,1% под това на мъжете в ЕС⁹; като има предвид, че жените представляват по-голямата част от лицата, получаващи минимална работна заплата в Европа¹⁰; като има предвид, че основните фактори, допринасящи за разликата в заплащането между мъжете и жените, са секторната сегрегация на жените и мъжете, преобладаващият дял на жените, заети на непълно работно време, и фактът, че вероятността те да изпълняват надзорни функции е по-малка в сравнение с мъжете; като има предвид, че разликата в заплащането на жените и мъжете варира между 20% и 5% в целия ЕС¹¹;
- П. като има предвид, че жените на възраст над 65 години в ЕС получават пенсия, която е средно с 29% по-ниска от тази на мъжете¹²; като има предвид, че според проучването на Eurofound през периода 2010 – 2019 г. в ЕС като цяло делът на жените пенсионери на възраст над 65 години, които са били изложени на риск от

⁷ Доклад на EIGE „Бедност, пол и интерсекционална неравнопоставеност в ЕС“: Преглед на изпълнението на област А: Жените и бедността в Пекинската платформа за действие, 2016 г.

⁸ <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2021/domain/work/disability>

⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics

¹⁰ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make? (Разбиране на разликата в заплащането между мъжете и жените: какви са разликите в зависимост от сектора и професията?)* Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г., Eurofound, *Minimum wages in 2021: Annual review*, (Минимални работни заплати през 2021 г.: Годишен преглед), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2021 г..

¹¹ Eurofound, *Understanding the gender pay gap: What difference do sector and occupation make? (Разбиране на разликата в заплащането между мъжете и жените: какви са разликите в зависимост от сектора и професията?)*

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210203-1>

бедност, е бил с около 3 до 4 процентни пункта по-висок в сравнение с процента на мъжете пенсионери; като има предвид, че бедността сред хората на възраст 75 и повече години е постоянно концентрирана сред жените, което се дължи главно на последиците от свързаното с пола, неплатено полагане на грижи, на разликите в заплащането и работното време през целия живот, които водят до получаване на по-ниски пенсии, на различната пенсионна възраст за мъжете и жените в някои държави членки, както и на факта, че повече възрастни жени живеят сами; като има предвид, че са необходими ефективни действия, за да се премахнат разликите между половете по отношение на заетостта, заплащането и пенсиите; като има предвид, че няма държава, в която равенството между половете да е постигнато изцяло;

- P. като има предвид, че жените може да са особено силно засегнати от икономическото неравенство вследствие на разликите в доходите между мъжете и жените, поради ниския дял високоплатени жени и поради факта, че доходите на жените се състоят главно от заплати и в по-малка степен от капиталови доходи; като има предвид, че рискът от бедност, свързана с месечния цикъл, също може да има отрицателно въздействие върху положението на жените; като има предвид, че за съжаление дамските хигиенни продукти и продуктите и услугите за полагане на грижи за деца, възрастни хора или хора с увреждания все още не се считат за основни стоки във всички държави членки;
- C. като има предвид, че Eurofound изтъкна значението на политиките, които насърчават баланса между половете при платеното и неплатеното полагане на грижи, включително политики за родителски отпуск, които повишават участието на мъжете с неплатен труд за полагане на грижи, както и подобряването на заплащането и условията на труд в секторите, където преобладават жени, както например сектора на грижите;
- T. като има предвид, че равенството между половете на пазара на труда е важен инструмент за премахване на бедността сред жените, което е от полза не само за жените, но и за икономиката като цяло, с положително въздействие върху БВП, равнищата на заетост и производителността; като има предвид, че подобряването на равенството между половете би довело до повишаване на БВП на ЕС на глава от населението с между 6,1% и 9,6% и допълнителни 10,5 милиона работни места до 2050 г., което би било от полза както за жените, така и за мъжете¹³;
- У. като има предвид, че опитът от бездомничеството, на което са изложени жените, е диференциран въз основа на пола; като има предвид, че жените остават бездомни и живеят в несигурни жилищни условия в резултат на дискриминация, бедност и основано на пола насилие;
- Ф. като има предвид, че бедността сред родителите често води до бедност сред децата; като има предвид, че инвестирането в политики за подкрепа на жените подобрява условията на живот на семействата им, и по-специално тези на техните деца; като има предвид, че ЕС и държавите членки трябва да зачитат, защитават и спазват правата на децата в съответствие с Договора за Европейския съюз; като

¹³ <https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/policy-areas/economic-and-financial-affairs/economic-benefits-gender-equality>

има предвид, че правата на децата са застрашени в ситуации на бедност; като има предвид, че изкореняването на детската бедност е включено в принцип 11 на Европейския стълб на социалните права.;

- Х. като има предвид, че значителна част от ромското население в Европа живее при изключително несигурни условия както в селските, така и в градските райони, както и при много лоши социално-икономически условия; като има предвид, че дълбоко вкоренените, трайни и структурни антиромски настроения, които често са институционализирани и правителствени, продължават да съществуват на всички нива на европейското общество, като образуват значителна бариера във всички области на живота, включително жилищно настаняване, образование, здравеопазване и заетост, което води до бедност; като има предвид, че бедността се предава по наследство и изправя въпросните общности пред трудности, предаващи се в поколенията;
- Ц. като има предвид, че хората от ромски произход срещат дискриминация в достъпа до инициативи за заетост, като например Гаранцията за младежта; като има предвид, че публичните служби по заетостта често не притежават капацитета да достигат до тях или прилагат практики на непряка дискриминация;
- Ч. като има предвид, че цифровият и екологичният преход изискват действия, с които да се гарантира, че никой няма да бъде изоставен; като има предвид, че жените са недостатъчно представени на всички равнища в цифровия сектор и сектора на науките, технологиите, инженерството и математиката в Европа и че по-малко жени, отколкото мъже работят в областта на иновативните технологии, като например изкуствения интелект; като има предвид, че едва 34% сред завършилите висше образование в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката и едва 17% от специалистите в областта на ИКТ са жени, като същевременно жените получават с 19% по-ниски доходи от мъжете в информационния и комуникационния сектори в Европа; като има предвид, че множеството неравенства между половете, като например т.нар. „разлика в мечите“ или „разликата в това, което се полага“, и слабото представителство на жените на ръководни длъжности могат да въздействат върху кариерата на момичетата и избора им на образование от ранна възраст и следователно допринасят за увеличаване на неравенството между мъжете и жените в някои сектори на пазара на труда, по-специално по отношение на професии в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката;
- Ш. като има предвид, че жените, по-специално онези, които живеят в селските райони, често разполагат с ограничен достъп до образование, обучение и програми за подобряване на цифровите умения, които са от съществено значение и за двата прехода, тъй като им дават възможност да продължат успешно професионалния си живот; като има предвид, че образованието, професионалното обучение и ученето през целия живот са от първостепенно значение за всички;
1. призовава за всеобхватна европейска стратегия за борба с бедността, която да интегрира перспективата за равенство между половете, с амбициозни цели за намаляване на бедността и бездомничеството и изкореняване на крайната бедност в Европа до 2030 г., въз основа на водещите цели, определени в плана за действие

на ЕССП, особено сред децата, със съгласувани мерки и акцент върху прекъсването на междупоколенческия цикъл на рисковете от бедност; призовава държавите членки да приложат изцяло Европейския стълб на социалните права със специален акцент върху водещите цели за намаляване с най-малко 15 милиона души на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, и постигане на най-малко 78% заетост на населението на възраст между 20 и 64 години до 2030 г.; подчертава, че бедността сред жените е тясно свързана с детската бедност, че домакинствата с един родител са изложени на по-голям риск от бедност и социално изключване и че сред тях преобладават домакинствата, оглавявани от жени; подчертава, че основните причини за бедността и нейното въздействие върху правата на децата следва да бъдат разгледани в стратегията, за да се гарантират устойчиви и дълготрайни последици; призовава в тази стратегия да се интегрира междусекторен анализ и подход и да се определят целеви мерки за подкрепа на най-маргинализираните групи; подчертава, че жените с ниски доходи, възрастните жени, жените с увреждания, жените от ромски произход, жените от религиозни или етнически малцинства, жените мигранти, младите жени, LBTIQ + жените и самотните майки се сблъскват с по-големи неравенства от тези, които съществуват за жените като цяло; подчертава, че всички жени, включително тези от малцинствените и уязвимите групи, следва да извлекат ползи от нейните цели и действия; изтъква, че стратегията следва да бъде в съответствие с ангажимента на ЕС към ЦУР 1, 5 и 10 и Програмата до 2030 г.;

2. отбелязва, че с цел предотвратяване и справяне с бедността сред жените са необходими адекватни национални схеми за минимален доход във всички държави членки, които да представляват неразделна част от една многоизмерна, интегрирана стратегия на ЕС за борба с бедността; отбелязва ангажимента на Комисията да предложи препоръка на Съвета относно минималния доход през 2022 г.; призовава Комисията да издаде насоки в предстоящата препоръка, за да се гарантира липсата на дискриминация в схемите за минимален доход – там, където такива схеми съществуват, за да се прекъсне цикълът на бедност на уязвимите семейства; подчертава необходимостта схемите за минимален доход на държавите членки да имат силно измерение, свързано с пола, с цел борба с феминизирането на бедността и гарантиране на минимален доход за онези, които са изложени на най-голям риск от изключване; подчертава значението на минималните пенсии и наследствените пенсии за справяне със социалното изключване и бедността сред по-възрастните жени; подчертава значението на това да се удовлетвори нуждата от гарантиране на достойни минимални пенсии в планираната препоръка на Съвета за минималния доход през 2022 г.; призовава държавите членки допълнително да групират данните относно пенсиите за осигурителен стаж и възраст по пол и различни възрастови групи;
3. припомня, че предложението за адекватни минимални работни заплати има за цел да намали бедността сред работещите, по-специално за жените; призовава за бързо приемане на предложената директива, която ще даде възможност за достоен стандарт на живот за работниците и техните семейства; подчертава, че като се има предвид по-големия дял на жените на работни места и в сектори с ниско заплащане, подобренията в адекватността на минималните заплати не само намаляват бедността сред работещите, но и подпомагат равенството между половете и намаляват разликата в заплащането на мъжете и жените; призовава

държавите членки за по-систематично отдаване на приоритет и проучване на процента на бедност сред работещите във връзка с половете и специфичните групи и ги призовава да насърчават сигурността на заетостта, да намаляват неравенството в заплащането и да предприемат мерки срещу принудителното намалено работно време, като противодействат на дискриминацията в равнището на заплащането, включително преодолявайки разликата в заплащането на жените и мъжете, за да се гарантира, че достойният труд е устойчив изход от бедността;

4. подчертава нуждата държавите членки да прилагат добре изготвени политики на пазара на труда, които да имат за цел да се премахне неравенството между половете, което излага жените на по-голям риск от бедност, по-специално разликите между половете по отношение на заетостта, заплащането и пенсиите; призовава държавите членки не на последно място чрез инструментите на европейския семестър да изградят приобщаващи пазари на труда с интегрирани подходи за уязвимите групи за качествени работни места и заетост, с достойни заплати и социална закрила; подчертава, че макар да е постигнат напредък, все още има неравенство между половете на пазара на труда, което трябва да се преодолее; призовава Комисията да приложи и отблизо да наблюдава ключовите цели, изложени в Стратегията за равенство между половете, чрез конкретни действия; подчертава ролята на социалните партньори в усилията за намаляване на разликата в заетостта, заплащането и пенсиите на жените и мъжете; приветства предложението за директива относно прозрачността на заплащането, която има за цел да укрепи принципа на равно заплащане за равен труд или за труд с равна стойност за мъжете и жените чрез прозрачност в заплащането и механизми за контрол на прилагането, като по този начин се намали разликата в заплащането на жените и мъжете и се подобри финансовата стабилност и икономическата независимост на жените в по-общ план, както и като се даде възможност на засегнатите жени да се спасят от бедността и ситуациите на домашно насилие; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че всяко предложение обхваща възможно най-много работници без дискриминация; подчертава, че по-голямото участие на жените на пазара на труда следва да бъде насочено към устойчива и качествена заетост, включително в ориентирани към бъдещето сектори, за да се преодолее разликата в заплащането на жените и мъжете; подчертава, че сегрегацията в заетостта по пол може да понижава стойността на феминизираните сектори и да води до несигурни условия на труд за жените в тези сектори;
5. призовава Комисията и държавите членки да подобрят възможностите за жените на пазара на труда, да намалят тежестта и отговорностите, които жените носят, и активно да подкрепят лицата, предоставящи неформални грижи, сред които преобладават жените, чрез осигуряване на подходящ доход за полагащите грижи лица, чрез увеличаване на поемането от мъжете на отговорности за полагане на грижи, чрез осигуряване на достъпни и висококачествени професионални обществени и частни грижи за деца, особено за деца под тригодишна възраст, както и висококачествени грижи и услуги за лица, нуждаещи се от грижи и подкрепа, включително възрастни хора и хора с увреждания, и чрез предоставяне на психологическа и социална подкрепа или услуги по заместване на лица, полагащи неформални грижи; призовава държавите членки да финансират по подходящ начин по-добри и по-достъпни качествени обществени и частни услуги,

както и да подкрепят социалните услуги с нестопанска цел и други социални инфраструктури и да гарантират достъп до основни услуги за жени и ако е необходимо, за децата на тяхна издръжка и други членове на непосредственото семейство, нуждаещи се от грижи и подкрепа, по-специално за уязвимите групи, тъй като това би позволило на повече жени да участват на пазара на труда и би гарантирало равновесие между професионалния и личния живот, а също така би допринесло за намаляване на риска от изпадане в бедност за жените и лицата на тяхна издръжка; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че законодателството на ЕС в областта на равенството между половете, оказващо пряко въздействие върху участието на жените на пазара на труда, се прилага и че напредъкът в това отношение се наблюдава отблизо;

6. приветства ангажимента на Комисията да преразгледа целите от Барселона за образованието и грижите в ранна детска възраст през 2022 г.; настоятелно призовава държавите членки да ускорят процеса на постигане на целите от Барселона навсякъде в ЕС, за да се даде възможност на жените да участват на пазара на труда, да дадат приоритет на амбициозното преразглеждане на целта по отношение на предлагането на грижи за деца под тригодишна възраст и да премахнат всякаква дискриминация при достъпа до качествени грижи за деца чрез инвестиране, използвайки същевременно пълния потенциал на Европейската гаранция за децата и съответните фондове на ЕС, в достъпни и качествени грижи за деца за всички; признава, че са необходими усилия за преодоляване на съществуващите неравенства по отношение на достъпа до качествени услуги за образование и грижи в ранна детска възраст; призовава държавите членки да търсят възможности за решаване на проблема с недостига в предлагането на грижи за деца след училище и по време на ваканционните периоди. призовава Комисията и Съвета да разработят сходни цели за дългосрочните грижи като част от предстоящата европейска стратегия за полагането на грижи, включително инициатива относно дългосрочните грижи през 2022 г., като възприемат всеобхватен подход към всички потребности от грижи и услуги и определят минимални стандарти и насоки по отношение на качеството на грижите през целия жизнен цикъл, за да се осигурят устойчиви дългосрочни грижи, които гарантират по-добър достъп до качествени услуги на нуждаещите се и същевременно осигуряват участието на жените на пазара на труда без прекъсване и предлагат решение на проблема с неравномерното разпределение на отговорностите за полагане на грижи; подчертава също така необходимостта от приемане на мерки за насърчаване на мъжете да работят в областта на полагането на грижи; призовава Европейския съвет да деблокира Директивата относно жените в управителните съвети; подчертава, че примерите на жени на ръководни постове могат да повлияят на момичетата и младите жени в избора им на образование и професионално развитие и да допринесат за преодоляването на неравенствата в някои сектори на пазара на труда, в които жените са представени по-слабо, както и за подобряването на условията на труд във феминизираните сектори;
7. отбелязва, че мерките за стимулиране на заетостта сред жените чрез равностойно участие на мъжете в полагането на грижи, напр. действащи схеми за отпуск по бащинство, промяна на данъчните разпоредби, които поставят в неизгодно положение втория работещ член на домакинството, който в повечето случаи е

жената, могат да допринесат пряко или косвено за намаляване на разликите между половете както в заетостта, така и в заплащането; призовава държавите членки да насърчават равното разпределение на отговорностите за полагане на грижи между жените и мъжете чрез непрехвърляеми между родителите периоди на платен отпуск, което би позволило на повече жени да работят на пълно работно време; призовава държавите членки да осигурят бързото и амбициозно прилагане на Директивата относно равновесието между професионалния и личния живот;

8. подчертава, че всеобщият достъп до публични, основаващи се на солидарност и адекватни пенсии за осигурителен стаж и възраст трябва да бъде гарантиран и постижим за всички, особено за жените, тъй като средната разлика между пенсиите на мъжете и жените в рамките на ЕС остава значителна – 29% през 2019 г.; подчертава значението на публичните и професионалните пенсионни системи, които предоставят подходящ доход след пенсиониране над прага на бедността и позволяват на пенсионерите да запазят стандарта си на живот; призовава държавите членки да разгледат възможностите за отчитане в пенсионните схеми на отглеждането на деца и друго неформално полагане на грижи, когато жените не са в състояние да извършват платена работа и да правят подходящи вноски, включително под формата на „кредити за полагане на грижи“, за компенсиране на факта, че жените по-често са изправени пред необходимостта да прекъсват професионалното си развитие за полагане на грижи, поради дълбоко вкоренените представи за ролята на пола; отбелязва, че последиците от ограничената икономическа независимост през целия живот на жените и неравенствата между половете на пазара на труда стават най-очевидни сред групите в по-напреднала възраст, особено когато жените са вдовици или живеят сами; отбелязва, че разликите между половете по отношение на равнищата на бедност в ущърб на жените са най-големи във възрастовата група над 75 години, което е особено обезпокоително, като се има предвид, че жените в ЕС съставляват преобладаващата част от застаряващото население;
9. призовава държавите членки да осигурят равни икономически възможности за жените по време на кризата, предизвикана от COVID-19, и след нея; подчертава, че в усилията за възстановяване следва да се прилага чувствителен към аспектите на пола подход, да се инвестира в сектора за полагане на грижи, да се стимулират създаването на качествени работни места и устойчивият растеж, достойният труд, уменията и обучението, както и устойчивостта и справедливостта на нашите общества, и че тези усилия следва да имат силно социално измерение за всички жени, с междусекторен подход, в подкрепа на жените от по-уязвимите групи, като жените от домакинства с един работещ член или без работещи членове, жените с увреждания, жените от ромски произход, жените от религиозни или етнически малцинства, самотните майки, по-възрастните жени, жените от мигрантски произход, младите жени, както и ЛГБТИК+ жените и жените, които се грижат за лица на тяхна издръжка, тъй като те са особено изложени на риск от изпадане в бедност и изолация; призовава държавите членки да улеснят официалното признаване на неформално придобити умения по време на периодите на полагане на грижи за възрастни лица или роднини с увреждания, за да се подобри пригодността за заетост на жените след приключване на задълженията им за полагане на грижи; подчертава, че като цяло за жените е по-вероятно да изпаднат

в бедност през своя живот и че пандемията от COVID-19 е увеличила тази вероятност, тъй като мерките за спиране на пандемията оказаха съществено въздействие върху икономическите сектори (като например гастрономията, хотелиерството и ресторантьорството, търговията на дребно, полагането на грижи, домашния труд и др.), в които жените са свръхпредставени;

10. отбелязва, че една от областите, в които жените са непропорционално засегнати в сравнение с мъжете, е равният достъп до икономиката, тъй като в Европа има тенденция жените да са свръхпредставени на първа линия в борбата с пандемията, както и в сектора на услугите, който е особено силно засегнат от текущата криза, което е довело до увеличаване на процента на безработица сред жените, а оттам и до висока вероятност от изпадане в бедност за жените в ЕС;
11. отбелязва със загриженост, че икономическата сегрегация и неизгодното положение на жените при влизане и оставане на пазара на труда, намират израз в по-ниски заплати, уязвими условия на труд, по-ниски пенсии и по-голяма вероятност от изпадане в бедност и социално изключване през живота;
12. призовава държавите членки да насърчават гъвкавостта както за мъжете, така и за жените, от гледна точка на работните часове и организацията на работата, за да се насърчава съчетаването на професионалния и семейния живот;
13. подчертава необходимостта от насърчаване на политики, които стимулират икономиката, като помагат на собствениците на предприятия да допринасят за растежа на пазар на труда, който създава достойни работни места;
14. подчертава изключително важната роля на всички европейски фондове и програми в социалната област, по-специално Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници, Фонда за справедлив преход, Механизма за възстановяване и устойчивост и фонд „Убежище, миграция и интеграция“; подчертава, че чрез ЕСФ+ държавите членки и Комисията следва да се стремят да смекчат социално-икономическите последици от кризата, особено за жените, да допринасят за участието на жените в заетостта, както и за съчетаването на професионалния и личния живот, да се борят с феминизацията на бедността и дискриминацията въз основа на пола на пазара на труда и в образованието и обучението, както и да подкрепят най-уязвимите и да се борят с детската бедност; призовава държавите членки да използват пълноценно, ефективно и прозрачно тези средства, възможно най-близо до хората, които се нуждаят от тях, и следователно да се консултират и да включват регионалните и местните органи относно приложението на средствата; призовава освен това държавите членки да интегрират целите за равенство между половете във всички свои национални планове за възстановяване и устойчивост и да гарантират, че най-уязвимите групи жени се вземат специално под внимание при изготвянето и планирането на националните планове и изпълнението на финансираните проекти; припомня на държавите членки, че всички финансирани от ЕС проекти трябва да са в съответствие с правото на ЕС, включително Хартата на основните права, както и с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; споделя прогнозата на Комисията, че в контекста на възстановяването от епидемията от COVID-19 борбата срещу

крайната бедност и особено справянето с детската бедност, ще придобият още по-голямо значение през следващите години; следователно настоява в Европейската гаранция за децата да се инвестира обща сума от най-малко 20 милиарда евро в периода 2021 – 2027 г.; призовава държавите членки да използват изцяло ЕСФ+, по-специално средствата, налични за подпомагане на най-нуждаещите се лица, за да се справят с формите на крайна бедност, които допринасят най-много за социалното изключване, като например бездомността, детската бедност и хранителния недоимък;

15. подчертава, че жените не само загубиха непропорционално работни места в началото на пандемията, но и се сблъскаха с по-големи пречки при връщането и задържането си на пазара на труда в периода между първите две вълни на пандемията от COVID-19, като перспективите за заетост за мъжете тогава се увеличиха с 1,4%, а за жените с едва 0,8%; подчертава, че младите хора, особено младите жени, са загубили непропорционално повече работни места през първата вълна на пандемията; отбелязва, че предишните кризи са показали, че навлизането на пазара на труда по време на рецесия може да се отрази отрицателно на резултатите на пазара на труда за младите хора за едно и дори повече от едно десетилетие напред;
16. призовава Комисията и държавите членки да насърчават участието на пазара на труда на жените, като същевременно гарантират прогресивност в данъчната система, премахват свързаните с пола предубеждения в данъчното облагане и други неравенства и представят специфични, целенасочени и измерими инициативи в рамките на програмите за финансиране в съответствие с препоръката на Комисията за ефективна активна подкрепа за заетостта, и да насърчават овластяването на жените чрез достъпно и приобщаващо формално и неформално образование и информално учене, професионално обучение и учене през целия живот със специално внимание към най-маргинализираните, както и достъпа до финансиране, предприемачеството сред жените и представителството на жените в ориентирани към бъдещето сектори, с цел да се гарантира достъп до висококачествена заетост и достойни условия на труд и заетост във всички възрастови групи; призовава държавите членки да прилагат политики, които допринасят за придобиването на квалификация, повишаването на квалификацията и преквалификацията на жените, особено във връзка със зеления и цифровия преход; призовава ЕС и държавите членки да подкрепят достъпа на жените до качествено учене и обучение през целия живот, особено след периоди на отсъствие поради полагане на грижи, като предприемат решителни мерки за преодоляване на липсата на време и ресурси, както и на цифровото разделение; призовава за по-активно популяризиране на предметите в областта на науките, технологиите, инженерството и математиката, цифровото образование, професионалното обучение и ученето през целия живот, финансовата грамотност и уменията в областта на изкуствения интелект, както и други междусекторни умения на всички образователни равнища, за да се гарантира навлизането на повече жени в тези сектори и да се допринесе за тяхното развитие, както и за развитието на обществото като цяло; призовава държавите членки да използват фондовете и програмите на ЕС, за да подкрепят ученето и обучението през целия живот в специфичните области на новите цифрови умения и възможности, включително по-специално предметите в областта на науките, технологиите,

инженерството и математиката; подчертава, че предприемачеството сред жените има добавена стойност и следва да бъде подкрепяно и насърчавано;

17. призовава държавите членки да бъдат амбициозни при прилагането на Европейската гаранция за децата и Директивата относно прозрачността на заплащането, както и бъдещата Директива относно минималните работни заплати и Препоръката относно минималния доход;
18. подчертава, че националните усилия за приобщаването на ромите следва да се увеличат във всички държави – членки на ЕС; призовава Комисията да насърчава приобщаването, като по този начин гарантира участието на момичетата и жените от ромски произход на всички равнища, включително в мерките на местно и регионално равнище и на равнището на ЕС; посочва, че при това следва да се отчита равенството между мъжете и жените и да се поставя акцент върху пренасянето на добрите практики на държавите членки на равнището на Съюза;
19. призовава Комисията и държавите членки да допълват финансовата помощ на ЕС с учебни програми и проекти, които дават възможност на талантивите момичета и жени от ромски произход да използват възможностите за образование и обучение на възрастни, за да се освободят от предаваната между поколенията бедност, като се насърчава тяхното социално приобщаване и се развиват техните знания с цел подобряване на положението на ромите; призовава държавите членки да посочат равнището на подпомагане, от което ще се нуждаят, за да изпълнят препоръчаните мерки за приобщаване на ромското население;
20. припомня, че тесните определения за бездомност изключват жените, изпаднали в бездомност и изключване от жилищно настаняване, тъй като те прибегват до неформални и често небезопасни решения, като спане на открито и осигуряваните възможности за спешен подслон и се обръщат към службите за подпомагане в случай на бездомност едва когато тези други възможности са изчерпани; отбелязва, че в резултат на това тези жени не се отчитат в данните относно бездомността, поради което техният опит и потребности не се вземат предвид;
21. припомня, че жените са изложени в особено голяма степен на кризата, свързана с жилищното настаняване; подчертава, че бездомността сред жените често е по-малко видима и трябва да ѝ се обърне специално внимание; призовава Комисията и държавите членки да разработят съобразен с пола подход в своите стратегии за борба с бездомността, за да се подпомагат жените, изпаднали в бездомност, които често са преживели комплексни травми и са изложени на риск от повторно травмиране, като например домашно насилие и малтретиране, отделяне от децата им, стигматизация и липса на безопасно и сигурно пространство; призовава Комисията и държавите членки да разработят съобразен с пола подход в своите политики за жилищно настаняване, по-специално като подкрепят жените, които се намират в специфични ситуации, като например самотно родителство;
22. приветства създаването на европейската платформа за борба с бездомността и нейния ориентиран към отделния човек, своевременното предоставяне на жилищно настаняване и интегриран подход; приканва в нейната работа да бъде интегриран принципът на равенство между половете, да се включват

организациите за защита на правата на жените и да се проведе проучване относно бездомността сред жените в Европа;

23. подчертава, че в рамките на Европейския зелен пакт и справедливия преход трябва да се обърне специално внимание на енергийната бедност, като се увеличават публичните инвестиции в социални, финансово достъпни и енергийно ефективни жилища;
24. подчертава свързаното с пола измерение на енергийната бедност, която непропорционално засяга необвързаните жени, домакинствата с един родител и домакинствата, в които глава на семейството е жена, както и необходимостта да се обърне внимание на специфичното положение на жените при анализиране на все по-големия риск от неравенство и бедност, произтичащ от политиките в областта на климата; изтъква необходимостта от повече съобразяване със справедливостта между половете в областта на жилищното настаняване и обновяването на градската среда; отново приканва Комисията и държавите членки да установят определение на понятието за енергийна бедност, което да отчита свързаните с пола аспекти на това явление, както и да гарантират по-амбициозни действия за преодоляване на енергийната бедност¹⁴; призовава в този контекст държавите членки да докладват относно свързаното с пола измерение на енергийната бедност в своите национални планове в областта на енергетиката и климата;
25. призовава държавите членки да премахнат данъците върху хигиенните продукти, които излагат на непропорционален риск достойнството на жените с по-ниски доходи; изразява дълбоко съжаление, че въпреки предложените промени в правилата относно ДДС през 2018 г. редица държави членки не са намалили ДДС за хигиенните продукти;
26. отбелязва, че всички държави членки са увеличили пакетите за полагане на грижи по време на пандемията и са въвели специални разпоредби за домакинствата с един родител; настоятелно призовава държавите членки да удължат действието на тези разпоредби и по време на периода на възстановяване;
27. счита, че е важно политиките за равенство между половете да са насочени срещу небалансираното участие на мъжете и жените както в платения, така и в неплатения труд, свързан с полагането на грижи, да спомагат за засилване на участието на жени в доминирани от мъжете сектори, и да насърчават заетостта на мъжете в доминирани от жените сектори с цел преодоляване на сегрегацията по полов признак в областта на заетостта; подчертава, че трайно наложилата се професионална сегрегация по полов признак предполага, че е необходимо да се полагат повече усилия чрез образователни и обучителни системи и други стимули с цел насърчаване на младите мъже и жени в избора им на професии, които се свързват с другия пол;
28. изразява съжаление, че настоящите данни относно бедността разкриват само част от неравенството между половете, тъй като показателите за риск от бедност се

¹⁴ Резолюция на Европейския парламент от 26 май 2016 г. относно бедността през призмата на равенството между половете, ОВ С 76, 28.2.2018 г., стр. 93.

измерват чрез данни относно домакинствата, които не разкриват разпределението на ресурсите в рамките на домакинството и достъпа до ресурси; отново призовава Комисията и държавите членки да доразвият и подобрят събирането на групирани по полов признак данни, статистиката, научните изследвания и анализи, както и подкрепата и мерките за подобряване изграждането на институционален капацитет и на капацитета на организациите на гражданското общество за събиране и анализ на данни; призовава по-специално Обсерваторията на енергийната бедност на ЕС да предоставя групирани по полов признак данни в своя публично достъпен набор от показатели;

29. припомня, че социалното дистанциране и карантината, наложени във връзка с COVID-19, оказаха драматично въздействие върху броя на случаите на насилие над жени, като доведоха и до увеличаване на случаите на домашно насилие и малтретиране на деца; припомня, че икономическата независимост на жените се е доказала като ключов инструмент за справяне с насилието, основано на пола; поради това призовава Комисията и държавите членки да предоставят финансова подкрепа за жени, жертви на основано на пола насилие, които се опитват да започнат независим живот, както и по-добър достъп до информацията относно финансирането на жилищно настаняване на достъпни цени като начини за подобряване на тяхната икономическа независимост и на стандарта им на живот.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	3.3.2022
Резултат от окончателното гласуване	+: 41 -: 8 0: 4
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Adam Kósa, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Giuseppe Milazzo, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Manuel Pizarro, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Michal Šimečka, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Marie-Pierre Vedrenne, Nikolaj Villumsen, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, Sara Skytvedal

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

41	+
NI	Daniela Rondinelli
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Rosa Estaràs Ferragut, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Dennis Radtke, Sara Skytvedal, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Dragoş Pişlaru, Monica Semedo, Michal Šimečka, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Manuel Pizarro, Evelyn Regner, Marianne Vind
The Left	Leila Chaibi, Özlem Demirel, Eugenia Rodríguez Palop, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri, Tatjana Ždanoka

8	-
ECR	Giuseppe Milazzo, Margarita de la Pisa Carrión, Elżbieta Rafalska, Beata Szydło
ID	Dominique Bilde, Nicolaus Fest, France Jamet, Guido Reil

4	0
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli
NI	Ádám Kósa
PPE	Miriam Lexmann

Легенда на използваните знаци:

+ : „за”

- : „против“

0 : “въздържал се”